

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. IV. Quarta dos corporis gloriosi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

& de uno loco in alium quantumcumque distantem, brevissimo tempore, & in mora quasi imperceptibili transire, non tamen in instanti, ut docet S. Thomas loco citato art. 3. quia huic obstat ipsa natura & quidditas motus localis, qui cum sit quid successivum, & constans partibus prioribus & posterioribus, non potest fieri in instanti; ut de motu angelico, tam continuo quam discreto in tractatu de Angelis ostensum est.

§. IV.

Quarta dos corporis gloriosi.

QUARTA dos corporis gloriosi est claritas, seu luciditas: circa quam dubitari potest primo, an illa insit corporibus beatis, non tantum secundum superficiem, sed etiam secundum profunditatem: sicut ut prædicta corpora non solum sine lucida sicut specula, sed etiam pervia & transparentia sicut crystallus, ita ut interior organizatio videri perfecte possit?

Partem negativam tenet Tannerus hinc dubio & secutus Scotum & Durandum; probat, quia (inquit) singulae partes corporis glorificati retinebunt suum colorem; ille enim requiritur ad pulchritudinem, cum pulchritudo (ut ait Augustinus 19. de civit. cap. 19.) sit partium convenientia cum quadam coloris suavitate. Sed omnis color causat opacitatem, & impedit transparentiam & diaphaneitatem: Ergo corpora glorificata non erunt transparentia, sed opaca. Adhuc, quod decentior & optabilior est aspectus corporis humani secundum externam tantum superficiem: quod varietas tot partium internarum & minutarum potius confusionem pariat in visu, quam delectationem: ex quo inferit, quod Beati externam tantum corporis glorificati superficiem videbunt, non verò partes ejus internas.

Opposita tamen, seu affirmativa sententia, communior est apud Theologos, eamque expresse docet S. Thomas in supplem. qu. 85. art. 1. ad 2. ex D. Gregorio 18. moral. cap. 3. ubi exponens illa verba Job. 28. Non adequabitur ei aurum vel vitrum, ait corpora Sanctorum comparari auro propter claritatem, & vitro propter transparentiam. Et cap. 36. asserit, quod post resurrectionem patebit corporalibus oculis ipsa etiam corporis humani harmonia. Verba ejus sunt: Auri metallum novimus potiori metallis omnibus claritate fulgere. Vitri quoque natura est, ut extrinsecus visus pura, intrinsecus perspicuitate perluceat. In alio metallo quiddam intrinsecus continetur, absconditur: in vitro verò quidlibet liquor, qualis continetur interior, talis exterius demonstratur; atque ut ita dixerim, omnis liquor in vitro vasculo clausus, patet. Quid ergo aliud in auro vel vitro accipimus, nisi illam supernam patriam, illam Beatorum civium societatem, quarum corda sibi invicem, & claritate fulgent, & puritate translucent: quam Joannes in Apocalypsi contemplant, cum dicebat, Et erat structura muri ejus ex lapide saphire; ipsa verò civitas aurum mundum, similis vitro mundo. Quia enim sancti omnes, summi in ea beatitudinis gloria, claritate fulgebunt, extrinsecus auro dicitur. Et quoniam ipsa eorum claritas, visibilis sibi in alterius cordibus patet, & cum unusquisque vultus attenditur, simul & conscientia penetratur; hoc ipsum aurum vitro mundo simile esse memoratur. Ibi quippe unusquisque mentem ab al-

terius oculis membrorum corpulentia non abscondet, sed patebit animus, patebit corporalibus oculis IPSA ETIAM CORPORIS HARMONIA, sicque unusquisque tam erit conspicibilis alteri, sicut nunc esse non potest conspicibilis sibi. Idem docent Augustinus 22. de civit. cap. ultimum; & Anselmus in elucidario.

Favet etiam Scriptura sacra: nam Matth. 13. dicitur: Fulgebunt iusti sicut sol. & Daniel 12. tanquam stella: At sol & stellæ firmamenti lucent ab intrinsecò, & non solum quantum ad externam superficiem: Ergo etiam corpora Sanctorum post resurrectionem erunt lucida ab intrinsecò, sicut crystallus, topazius, adamas, & alia corpora diaphana, & non solum quantum ad superficiem, sicut specula.

Unde ad fundamentum Tanneri responderi potest, concessâ Majori, negando Minorem: color enim corporis non impedit ejus transparentiam & diaphaneitatem, ut docet D. Thomas loco citato, & experientia constat: videmus enim topazium simul retinere colorem flavum, & diaphaneitatem sufficientem, ut in oppositam partem totus videatur: quòd si in medio essent alii colores virides, cerulei, &c. cum eadem diaphaneitate haud dubiè videri possent. Falsum etiam est quod addit idem Author: quis enim confusionem timeat, & ingentem non speret potius voluptatem, si non solum externam corporis gloriosi superficiem videat, sed etiam interiorem ejus compositionem & structuram? cum in illa tot & tam stupenda appareant artis divinæ miracula, quæ non solum oculis delectare valent, sed etiam animum rapere in admirationem, & laudem divinæ sapientiæ & omnipotentia. Quis, inquam, mirâ delectatione non afficietur, cum tam mirabilem humani corporis fabricam unico veluti ictu oculi intuebitur? cum purpurantes venæ, veluti humanæ arboris ordinatissimi ac delicatissimi rami; cum ossa, veluti ejusdem ædificii solidiores bases; cum sensuum admirabiles officinae; & cor in medio positum, veluti generalis quædam scaturigo, unde sanguineus liquor, per totius corporis canales diffusus, continuo manat; cum articulorum compages, & nervorum tenacissimi nodi, quibus tot & tam variæ partes tam mirabiliter inter se connectuntur; cum denique tot alia stupenda & admiranda, in parvo corpore veluti totius orbis epilogo contenta, clarè & distinctè ab eo conspiciuntur.

Secundò queri potest, an luciditas seu lux corporis gloriosi, sit ejusdem speciei cum nostra luce?

Respondeo affirmativè cum S. Thoma loco supra citato art. 2. ad 1. quia utraque lux eodem modo habet immutare visum; licet illa sit excellentior nostrâ in intensione, suavitate, aliisque accidentibus: unde etiam oculi non glorificati lucem corporis gloriosi videre possunt, ut ibidem docet S. Thomas; & patet in Apostolis, qui viderunt lucem Christi in Transfiguratione, & in D. Paulo qui etiam lucem corporis Christi gloriosi vidit, dum proficisceretur Damascum, ut ipse testatur Actuum 26. Adde quod, si dicatur lucem corporis gloriosi esse diversæ speciei à nostra, idem asserendum erit de albedine, & aliis coloribus, qui erunt in corporibus Beatorum: quod tamen nullus dicere audeat; cum illi eodem modo immutent visum sicut nostri.

Dices:

41 Dices: Lux corporis gloriosi est supernaturalis, sicut alia dotes gloriosae: Ergo est diversae speciei à nostra, quae accidens quoddam naturale est.

Confirmatur: Species lucis quam videmus est cum summa sua perfectione in Sole: Ergo cum claritas & lux Beatorum sit supra splendorem Solis (ut Paulus dixit loco citato de splendore corporis Christi) erit etiam supra speciem lucis Solis.

42 Ad instantiam respondeo ex D. Thoma citato, claritatem Beatorum esse supernaturalem, quantum ad causam, seu modum quo produciuntur, non quantum ad substantiam, seu speciem; causatur enim à Deo modo supernaturali, licet in seipsa sit entitativè naturalis: sicut homo resuscitatus, & visus caeco restitutus, naturalem speciem habent, licet à Deo ut auctore supernaturali, fiat fuscitatio mortui, & illuminatio caeci. Unde etiam dotes corporis gloriosi non sunt supernaturales quoad substantiam, quia non sunt immediatae participationes Divinitatis, sicut gratia, & gloria, nec simpliciter & absolute, quia inveniuntur in aliis corporibus, ut velocitas seu agilitas in avibus, impassibilitas seu incorruptibilitas in caelis; sed tantum secundum quid, seu respectivè respectu scilicet corporis gravis & corruptibilis, quia in illo non inveniuntur.

43 Ad confirmationem dicendum est, lucem Solis esse in maxima perfectione & intentione quam naturaliter perit ejus species, non tamen in omni perfectione & intentione quam potest à Deo accipere; Deus enim potest producere lucem multò majorem & intensiorem illa quae reperitur in Sole.

44 Queres ultimò, an claritas illa corporis gloriosi immediatè causetur à Deo, vel solum mediatè, mediante scilicet gloria animae, ex qua redundet in corpus.

Respondeo ex D. Thoma 3. p. qu. 45. art. 2. & in Supplem. q. 85. art. 1. & pluribus aliis in locis; non solum claritatem, sed etiam alias dotes corporis gloriosi, ex gloria animae redundare in corpus.

Probatur primò: quia id expressè docet Augustinus Episc. ad Dioscorum, ubi ait: *Tam potenti naturà Deus fecit animam, ut ex ejus beatitudine redundet in corpus plenitudo sanitatis, & incorruptio nis vigor*: quia autem ratione dimanant ab anima in corpus incorruptio, etiam claritas dimanare potest; quia sicut connectitur cum beatitudine animae impassibilitas, ita & claritas.

45 Probatur secundò: Sicut ex gratia dimanant virtutes infusae morales, quae appetitum sensitivum perficiunt, ut temperantia, fortitudo, &c. & in statu innocentiae dimanabat ex gratia donum justitiae originalis, quò continebantur vires sensitivae, ne contra rationem rebellarent; ita ex gratia consummata patriae, quae anima beata summè unicitur Deo, poterunt resultare aliqua perfectiones seu qualitates in corpus gloriosum, ut operetur, & ornetur convenienter ad statum beatitudinis; subindeque ipsa claritas & lux, quae est praecipuum ornamentum illius. Unde D. Thomas 4. contra gent. cap. 8. *Sicut anima divina visione fruens, quaedam spiritali claritate replebitur; ita per quandam redundantiàm ex anima in corpus, ipsam corpus suo modo claritatis gloria induetur.*

Tertiò probatur: De claritate corporis glo-

riose post resurrectionem eodem proportionali modo philosophandum est, ac de claritate corporis Christi in Transfiguratione: Sed illa à Divinitate ipsius, & gloria animae ejus derivata est, ut ex Damasceno docet D. Thomas 3. p. qu. 45. art. 2. Ergo etiam illa ex gloria animae beatae redundabit in corpus.

Nec valet si dicas cum Suarez, Valentia, Agudio, & aliis Recentioribus oppositum sententibus, inter claritatem gloriae animae, & lucem corporis gloriosi, nullam esse per se connexionem, ut haec dicatur proprietas illius, ab eaque emanare; cum illa sit spiritalis, & illa corporea. Non valet, inquam, quia sicut est connectio inter potentias corporis quae dimanant ab anima, & ipsam animam, quamvis illa sit spiritalis, & illa corporea; & inter virtutes morales infusas, & gratiam sanctificantem, quamvis illa resideat in essentia animae, & illa in appetitu sensitivo subiectentur, ut temperantia & fortitudo: ita inter claritatem animae beatae & lucem corporis gloriosi, potest reperiri connectio & colligatio, & illa dimanare ab illa; quamvis una sit spiritalis, & alia corporea. Unde in Scriptura saepe legimus lucem corporalem ab Angelis, tam bonis quam malis, esse productam, ut patet ex illo A. 1. 2. *Angelus Domini affuit, & lumen resulsit in habitaculo carceris*: Et ex illo Apocal. 18. *Terra illuminata est à facie ejus*. Apollolus etiam asserit 2. ad Corinth. 14. quod Sathanas transfiguratur se aliquando in Angelum lucis; & in multis historiis legimus Demones aliquando cum luce apparere in corporibus assumptis. Denique Angelos beatos influere lucem in caelum empyreum, multorum sententia, est ut declaravimus in tractatu de Angelis.

ARTICULUS III.

De Aureolis Beatorum.

46 PRÆTER essentialē beatitudinem, & dotes animae beatae & corporis gloriosi, omnibus Beatis convenientes, admittunt Theologi quaedam singulares prerogativas, aliquibus solum competentes, ob singularium virtutum egregios actus, quos aureolis vocant, sive *parvas coronas*, id est quasi diminutum praemium respectu praemij essentialis; quod aurea dicitur, sive *corona aurea*, tum quia cum pugna & certamine obtinetur; tum etiam quia Beati regnant in caelo, corona autem signum est dignitatis regiae.

Addo quod corona, ratione figurae circularis (quae omnium perfectissima est, & ex eo quod principium fini conjungat, caret ipsa principio & fine) perfectionem essentialis beatitudinis (quae est reditus creaturae rationalis ad suum principium, & animam suo principio & ultimo fini indissolubiliter conjungit) rectè declarat.

Porro haec vox aureola ex Scriptura desumpta est: nam Exodi 25. fit mentio coronae aureolae, quae in mensa templi praecipiebatur supponi coronae aureae: ubi Glossa per primam coronam ait significari praemium essentialē Beatorum per superpositam verò aureolam praemium accidentale, quod essentiali superponitur.

Hujus autem aureolae definitionem tradit D. Thomas 4. sent. dist. 49. qu. 5. art. 5. dicens illam esse